

FORENINGSMEDDELELSER.

Dansk kulturhistorisk Museumsforenings Aarsmøde i København 28. August 1942.

Aarsmødets Forhandlinger, der foregik i Oldskriftsselskabets Sal paa Nationalmuseet, begyndte Kl. 10. Direktør Klem, Kronborg, valgtes til Dirigent. Ved Navneopraabet var følgende 43 Museer repræsenterede: Kunstindustrimuseet, Københavns Bymuseum, Post- og Telegrafmuseet, Medicinsk-historisk Samling, Tøjhusmuseet, Rosenborg, Nationalmuseets 1., 2., 3., 6. og 7. Afd., Helsingør Bymuseum, Handels- og Søfartsmuseet, Nordsjællandsk Folkemuseum, Frederiksborgmuseet, Frederiksværk, Amagermuseet, Roskilde, Holbæk, Kalundborg, Næstved, Liselund Gammel Slot, Stege, Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Hjørring, Tisted, Nykøbing M., Aalborg, Randers, Grenaa, Herregaardsmuseet Gammel Estrup, Den gamle By i Aarhus, Horsens, Odder, Vejle, Kolding, Holstebro, Ringkøbing, Herning og Haderslev.

Efter en Hilsen fra Nationalmuseets Direktør, som beklagede ikke at kunne være tilstede, oplæste *Formanden sin Beretning*, der forelaa som Fortryk og var blevet omdelt til Medlemmerne inden Mødets Begyndelse:

Foreningens Medlemstal er steget fra 69 til 76. De nyindmeldte Museer er følgende: Vestfyns Hjemstavnsforening, Gummerup, Esbjerg Museum, Lemvig Museum, Brande Museumssamfund, Herregaardsmuseet Gammel Estrup, Liselund Gammel Slot og De danske Kongers kronologiske Samling paa Rosenborg.

Jeg byder de tilstedeværende Repræsentanter for disse Museer Velkommen i vor Forening og haaber, at de maa befinde sig vel i vor Midte. Jeg tillader mig at fremhæve, at to af de nyindmeldte Museer, Gammel-Estrup og Liselund, i udpræget Grad er ministerielle Museer, og at jeg i deres Indmeldelse ser et nyt og værdifuldt Vidnesbyrd om, at Undervisningsministeriet anerkender vor Forenings Virksomhed og Betydning. Den har jo iøvrigt ogsaa været til direkte Nytte for de to Museer, idet disse gentagne Gange

har faaet Part i Fordelingen af den ekstraordinære Fællesbevilling (Lotteripengene), som jo er et Resultat af vor Forenings Virksomhed. Ogsaa Rosenborg Samlingens Indmeldelse hilses med Glæde. Da ogsaa Frederiksborg og Kronborg er Medlemmer af vor Forening, har nu alle de store Centralmuseer sluttet sig til os. Jeg ser heri en betydningsfuld Anerkendelse af Arbejdet i og for Provinsmuseerne.

Nogle Kolleger, der gennem Aarene jevnlig har deltaget i vore Møder, er døde siden sidste Møde.

Museumsforstander, Købmand *Matthias Klokker*, Ringkøbing, døde 15. November 1941 i en Alder af 85 Aar. I denne By havde han boet hele sit Liv. Fra sine tidlige Aar var han Samler, og i 1908 fik han Museet i Ringkøbing aabnet. Dets Grundstamme skyldtes ham selv. Vi mindes ham med Glæde fra vore Møder som den lille, livlige og saare elskværdige Mand, vi alle kunde lide, og som virkede adskilligt yngre, end han var.

Museumsinspektør, cand. theol. *Chr. M. K. Petersen*, Odense, døde 1941 i en Alder af 72 Aar. Han havde fra 1906 været en meget virksom og interesseret Inspektør ved Odense Bys offentlige Samlinger, og han virkede i en Menneskealder tillige som Lærer ved en Realskole. Da han i 1939 fyldte 70 Aar, tog han sin Afsked som Inspektør ved Museerne. Dette Arbejde havde hans store Interesse, og han var en trofast Deltager i vore aarlige Møder, hvor han ofte var en fortræffelig Dirigent. Vi kunde ikke andet end sætte stor Pris paa ham.

Endelig er der at nævne Overlærer *K. Kr. Sørensen*, som var Formand for Vejle Museum. Han døde 5. Juli 1941. I de senere Aar var han en stadig Deltager i vore Møder. I Diskussionerne tog han ofte Del paa sin stilfærdige og rolige Maade. Der var overhovedet over hele hans Væsen noget stot og solidt.

Idet jeg beder Dem alle rejse sig, vil vi her i et Øjebliks Stilhed mindes disse tre gode Mænd.

I Tilslutning hertil skal jeg meddele, at Foreningen har ydet et beskedent Bidrag til et Mindesmærke, som Venner og Fagfæller af *Jørgen Olrik* vilde sætte paa hans Grav. Paa Anmodning underskrev jeg en Henvendelse til hans Venner og Fagfæller om Bidrag hertil.

Paa forrige Aarsmøde i Odense blev jeg genvalgt som Formand trods min Fraværelse paa Grund af et Ulykkestilfælde, og der vedtoges et Lovtillæg om, at Formanden repræsenterer Foreningen i det af Undervisningsministeriet nedsatte Museumsnavn. Yderligere sendte Mødet mig et saare venligt Telegram. Jeg takker meget for den Tillid, som Mødet saaledes viste mig.

I Odense blev der jo aflagt Beretning om *den økonomiske Forbedring af de statsunderstøttede Museers Kaar*, som indførtes ved Finansloven for 1941—42, ligesom der blev givet en Oversigt over Udvalgets Arbejde fra og med 1934 til og med 1939 samt for Bestyrelsens Anstrengelser siden da. Det endelige Resultat blev jo, at Statstilskuddet blev 33.000 Kr. mindre end efter Udvalgets Forslag, men dog en betydelig Forhøjelse i Forhold til før. Blandt andet blev den ny Dispositionsbevilling til særlige Indretninger og Arbejder nedsat fra 15.000 Kr. til 11.000 Kr. Derimod var den foreslaaede Nybevilling til to Museumskonsulenter ikke kommen med paa dette Aars Finanslov. Efter Bestyrelsens Forslag vedtog Mødet da ogsaa en Resolution, hvori man bl. a. anerkendte de vundne Resultater, men man maatte fremhæve Betydningen af, at der snarest ansattes to Museumskonsulenter, og »at Statens Bidrag til de kulturhistoriske Provinsmuseer snarest muligt bringes op paa den Højde, som Udvalget havde foreslaaet, da de nu tilstaaede Ydelser er ganske utilstrækkelige«.

Henimod Slutningen af 1941 blev den formelle Nyordning i alt Fald delvis gennemført i Praksis. Den 1. Oktober 1941 har Undervisningsministeriet officielt sat *de ny Regler* i Kraft. De er daterede 26. Sept. 1941. Og ved Skrivelse til Foreningen fremsendte Ministeriet samtidig 100 Eksemplarer, som senere er tilstillet vore Medlemmer. Samtidig meddelte Ministeriet, at følgende Museer efter Indstilling af Museumsnævnet vil være at henregne til *Centralmuseernes Kreds*: Aalborg hist. Museum, Aarhus (hist. Afdeling), Bornholm, Fyns Stiftsmuseum (forhist. og hist. Afdelinger), Haderslev, Herning, Hjørring, Holbæk, Kalundborg, Kolding, Maribo, Randers, Sønderborg og Viborg — ialt 14.

Der tillagdes ved samme Skrivelse Centralmuseerne et *Grundtilskud* paa 1300 Kr., de andre Museer 650 Kr. Da alle Museerne efter deres sidst aflagte Regnskaber havde haft stedlige Indtægter, der oversteg det saaledes fastsatte Grundtilskud med mindst 100 pCt., blev ogsaa det *variable Tilskud* for indeværende Finansaar fastsat til 1300 Kr. for Centralmuseerne og 650 Kr. for alle de andre Museer. Totalsummen af Statstilskuddet kunde altsaa blive henholdsvis 2600 og 1300 Kroner. Dette viser, hvor stor Betydning det har haft, at Udvalget foreslog det for Museerne helt ny Princip, at en Del af Statstilskuddet skulde være variabelt og beregnes til 50 pCt. af Museets stedlige Indtægter, selv om der ved Finansloven blev lagt Loft over dette variable Tilskuds Størrelse.

Skønt dette altsaa for de statsunderstøttede Provinsmuseer betegner et Fremskridt, er det forstaaeligt, at Afgørelsen ikke har

vakt ublandet Glæde. Jeg har saaledes modtaget flere Henvendelser fra Museer, som føler sig forurettede ved ikke at være blevne *Centralmuseer*. I en Provinsavis har Redaktionen endog i den Anledning rettet et Angreb paa min Ære og Moral af en saadan Karakter, at jeg har anset det for unødvendigt at imødegaa det.

Der kan selvfølgelig være delte Meninger om, *hvilke Museer der burde regnes for Centralmuseer og hvilke ikke*, og utvivlsomt er der Grænsetilfælde. Jeg kan kun fremhæve, at Museumsnævnet omhyggeligt har gennemgaaet den forudgaaende Udvalgsbetæknings foreløbige Liste og er naaet til sit Resultat efter en nøje Overvejelse af alle de statsunderstøttede Museers Forhold, Samlingernes videnskabelige Betydning og Oplandets Omfang, Museumsvirksomhedens Intensitet og Teknik. Derefter har Ministeriet fulgt Museumsnævnets Indstilling.

Jeg er imidlertid ikke glad for, at Ministeriet har fastslaaet, at den trufne Afgørelse skal have Gyldighed i de kommende 5 Aar. *De ny Reglers § 6, 2. Stk.*, hvortil Ministeriet henholder sig, lyder saaledes: »Det paahviler derhos Nævnet hvert 5. Aar efter nøje museumskritisk Gennemgang af samtlige statsunderstøttede Provinsmuseer at afgive Indstilling til Ministeriet om, hvilke Museer der bør henregnes til de i nærværende Reglers Indledningsbestemmelser nævnte Centralmuseer, og hvilke Museer der falder udenfor denne Gruppe«. Det synes mig tvivlsomt, om der i disse Ord virkelig ligger, at Omflytninger fra den ene til den anden Gruppe kun skal kunne ske hvert 5. Aar. Personlig har jeg i hvert Fald forstaaet Bestemmelsen saaledes, at der hvert 5. Aar skal foretages en Revision, men at den ikke skulde kunne hindre, at der paa et hvilket som helst Tidspunkt indenfor 5-Aars Perioden kan ske Omflytninger, naar Forholdene taler derfor.

I *Provinsmuseumsnævnet* har Professor, Dr. phil. *Johannes Brøndsted* Sæde som Ministeriets Repræsentant og Formand, medens Museumsinspektør, Magister *Chr. Axel Jensen* repræsenterer Nationalmuseet og jeg Foreningen. Ministerialsekretær *Henning Rohde* har deltaget i Møderne som Sekretær.

Nævnet har foruden Centralmuseumsproblemet af Ministeriet faaet forelagt Spørgsmaalet om Fordelingen af *den ny Dispositionsbevilling*. Af denne, der paa Finansloven er anslaaet til 11,000 Kr., er paa Forhaand disponeret over 700 Kr. til Forhøjelse af de 50,000 Kr., der er bevilget til direkte Statstilskud. Tilbage at fordele for 1941—42 var da 10,300 Kr., hvilket skete paa følgende Maade:

Køge. Tilskud til større Omordning	Kr. 2750
Odense. Montrer til middelalderlige Jordfund. »	700
Hjørring. Tilskud til større Omordning. »	2500
Thisted. Montre til Oldsager »	300
Randers. Opstilling af Bondestue »	1500
Aarhus. Montre til Nydams Model »	680
Kolding. Oldsagsmontre »	900
Ringkøbing. Dragtmontre »	970

Kr. 10300

Andragender til Ministeriet var indkommet fra ialt 11 Museer til et samlet Beløb paa 21,500 Kr.; heraf fremgaar, at Nævnet nødvendigvis maatte foretage Nedskæringer. Kun enkelte mindre Andragender kunde imødekommes ubeskaaret, de fleste Summer maatte nedsættes. Men jeg kan dog sige, at Nævnet i dets Indstilling, der blev fulgt af Ministeriet, har tilstræbt hellere at yde saa rundelige Tilskud som muligt til initiativrige Museer, der virkelig har vovet at paabegynde store Arbejder, end at udstykke Beløbet til alle de ansøgende. De enkelte, der i forrige Finansaar helt maatte forbigaas, tilraader jeg at søge igen i Aar, og et Museum, der ansøgte om et Tilskud uden at nævne nogen Sum, anbefaler jeg meget næste Gang at fremkomme med et omtrentligt Overslag om Ønskerens Størrelse. Jeg maa ogsaa nævne, at i Udvalgets Betænkning hedder det, at Tilskud af Dispositionsbevillingen kan ydes til saadanne statsunderstøttede Museer, »hvis Samlingers Værdi og Anbringelsesforhold gør de paagældende Foranstaltninger særlig paakrævede, og som, eventuelt ved Fremskaffelse af Bidrag fra lokal Side til dette Formaal, har vist Interesse for Spørgsmaalets Løsning«.

Den stærke Efterspørgsel stadfæster, at der virkelig har været stærk Trang til denne Bevilling. Naar det betænkes, at den ikke blot skulde yde Tilskud til Omordninger og Montrer men ogsaa til Indlægning af Centralvarme og elektrisk Lys — to Ting, som det under de nuværende sørgelige Forhold er umuligt at tænke paa —, behøver man ikke at være Spaamand for at forudsige, at den er ganske utilstrækkelig for sit Formaal. Det bør være en af Foreningens første Opgaver at virke for dens Forhøjelse.

Øg hertil kommer, at det endnu kun er de statsunderstøttede Museer, der kan faa Del i denne Bevilling. Et enkelt Museum udenfor de statsunderstøttedes Kreds, Roskilde, maatte paa Forhaand udskydes af Overvejelserne, selvom det har Part i den ældre Fællesbevilling. Naar *Problemet om Statsanerkendelse* efterhaanden bliver løst, vilde det være en naturlig Følge heraf,

at ogsaa de statsanerkendte Museer skulde kunne faa Part i Dispositionsbevillingen, og dens Forøgelse saaledes blive yderligere paakrævet. Men hertil stiller *Reglernes § 3, 1. Stykke* sig mulig dog foreløbig hindrende, hvis de kun kan komme i Betragtning ved Fordelingen af den ekstraordinære Fællesbevilling (Lotterigenene) til Indkøb og Konservering.

I Løbet af Finansaaret 1941—42 er der til Ministeriet indkommet 13 *Andragender om Statsanerkendelse eller Statsunderstøttelse* fra hidtil ikke statsunderstøttede Museer. Disse Andragender er forelagt Museumsnævnet. Dette skal træffe sin Afgørelse paa Grundlag af Udtalelser fra de to Tilsynsførende ved Provimuseer, og disse Udtalelser forelaa endnu ikke i alle Tilfælde ved sidst afholdte Nævnsmøde den 24. Juni; de kræver Rejser til Stedet, og Rejseforholdene er jo ikke altfor gunstige. Jeg anser mig ikke berettiget til at foregribe Nævnets endelige Afgørelse eller fremdrage navngivne Eksempler. Men i al Almindelighed tør jeg sige, at Nævnet er stemt for at anbefale et Flertal af de ansøgende Museer til Statsanerkendelse. Derimod er der Betænkeligheder ved at foreslaa Statsunderstøttelse, saalænge der kun foreligger et forholdsvis ringe Antal Ansøgninger. Det er blevet hævdet, at Spørgsmaalet herom bør afgøres med Hensynstagen til en Række Museer, der for Aar tilbage har indsendt lignende Andragender. Som Forholdene ligger, maa jeg anbefale Museer af denne Kategori paany at indsende Andragende til Ministeriet om Statsanerkendelse og Statsunderstøttelse; de bør ikke slaa sig til Taals med, at de forlængst har opnaaet Part i den ekstraordinære Fællesbevilling.

Iøvrigt maa jeg tilføje, at Nævnet under sit Arbejde med de indkomne Andragender foruden de enkelte Museers Økonomi og Museumsteknik ogsaa maa overveje deres *Love*, og at det har mærket Vanskelighederne herved. Der blev paa sidste Nævnsmøde diskuteret Spørgsmaalet om eventuel Udarbejdelse af en *Normalvedtægt*, der kunde tjene som et Slags Forbillede; men det maa indrømmes, at dette Problem ikke er tilstrækkeligt gennemtænkt endnu. Trods det forberedende Arbejde, som er gjort fra vor Forenings Side, har vi aldrig diskuteret og sammenlignet de enkelte Museers *Love* — maaske fordi vi ikke er Jurister. Under Lovene hører ogsaa det vanskelige Oplandsproblem, Spørgsmaalet om Virkeomraadet. Og det vil sikkert forstaas, at Nævnet maa ønske alt dette grundigt overvejet, før det binder sig til bestemte Afgørelser.

Ved Omtalen af *de ny Regler* maa jeg endnu minde om, at det i vort Aabenraamøde vedtoges, at Udvalgets Forslag til den nu-

værende § 5 om Anvendelsen af Statstilskuddet burde gøres mere elastisk, hvorfor den sidste Sætning i 1. Stykke burde udgaa, og Ordet »fortrinsvis« indføjes i første Linie. Ved Nævnets Behandling blev der taget Hensyn hertil ved i Stedet for sidste Sætning i første Stykke at indføje: »Ministeriet kan undtagelsesvis i særlige Tilfælde efter forud indgiven Ansøgning meddele Tilladelse til, at Tilskuddet benyttes af Museet til andre Formaal«.

Paa Mødet i Odense beklagede jeg, at Udvalgets Forslag om en Bevilling til *to Museumskonsulenter* paa 4200 Kr. til hver ikke var opført paa Finansloven. Nu har Undervisningsministeriet optaget Forslag herom paa Finanslovsforslaget for 1942—43. Lønningerne til de to Konsulenter er bevilgede paa Nationalmuseets Budget, men til Dækning af deres og de Tilsynsførendes Rejseudgifter er der paa de historiske Provinsmuseers Finanskonto (§ 21 VII E 2) opført 2000 Kr. I den ministerielle Rundskrivelse til de statsunderstøttede Provinsmuseer af 7. Maj 1942 udtales om Konsulenterne, at »deres Arbejde skal i det væsentlige bestaa i at rejse rundt til de enkelte Museer for paa Stedet i kortere eller længere Tid at yde Museerne fornøden Hjælp med Opstillinger, Katalogisering, Etikettering og Konservering. I tjenstlig Henseende er Museumskonsulenterne knyttet til Nationalmuseet. Provinsmuseerne skal selv betale for Konsulenternes Ophold paa Stedet«.

Efter Finanslovens Vedtagelse blev de to Stillinger opslaaede, og efter Nationalmuseets Indstilling har Ministeriet nu som Konsulenter ansat cand. mag. *A. Bæksted*, der særlig vil komme til at virke paa det forhistoriske Omraade, og cand. mag. *P. Halkjær Kristensen*, hvis Speciale er de senere Tider. Meddelelse om Ansættelserne er udsendt af Nationalmuseet til de Museer, som enten oppebærer Statsunderstøttelse eller har Part i den ekstraordinære Fællesbevilling til Indkøb og Konservering, og de paagældende Museer er opfordrede til at fremsætte Ønsker og Forslag om Konsulentbesøg til de Tilsynsførende, Dr. phil. *H. C. Broholm* og Magister *Chr. Axel Jensen*, under hvis Ledelse de to Konsulenter kommer til at arbejde.

Dette Foreningens ældste Ønske er dermed blevet virkeliggjort, og mit Ønske i Fjor er ikke blevet gjort til Skamme. Jeg haaber og venter da, at deres Assistance vil blive flittigt benyttet. I alt Fald vil de statsunderstøttede Museer sagtens kunne magte Udgifterne til et kortere eller længere Konsulentbesøg, naar de ønsker en eller flere af deres Afdelinger reviderede og omordnede. Vanskeligere vil Sagen stille sig for de ikke statsunderstøttede, for hvem den har den allerstørste Betydning. Men de vil

sikkert efterhaanden indse, at velordnede Samlinger og fuldstændig, udførlig Registrering er den sikre Vej til at opnaa Statsanerkendelse og eventuelt fast Statsunderstøttelse.

*

Foruden Deltagelse i Museumsnævnets Forhandlinger har jeg paa Bestyrelsens Vegne den 29. November 1941 indsendt et *Andragende til Handelsministeriet* og henstillet, at ca. 70 Eksemplarer af Ernæringskort og andre Rationeringskort maa blive lagt til Side og senere tilstillet Foreningens Bestyrelse, som da vil sørge for, at de bliver sendt til de Museer, der er Medlemmer af Foreningen. Herpaa er Svar ikke indløbet.

Som Foreningens Formand har jeg efter Indbydelse fra Nationalmuseet overværet Højtideligheden i Anledning af den etnografiske Samlings 100-Aars Jubilæum den 30. Oktober 1941.

I samme Egenskab har jeg medundertegnet et Opraab til Offentligheden om Støtte til Bevaring af Præstegaarden i Hjørring, som Indsamlingskomiteen har udsendt.

*

Hvad *den kommende Tid* angaar, saa er Øjeblikket næppe egnet til større Aktioner, selv om vi vel meget kunde ønske Statens Tilskud sat yderligere op. De Resultater, som hidtil er vundne, maa fæstnes og uddybes. Men derfor bør vi ikke lægge os til Ro.

I min Redegørelse for Virksomheden siden Odensemødet har jeg efterhaanden fremhævet de Punkter, hvor Foreningen i den nærmeste Fremtid bør sætte ind, og som jeg vil rekapitulere i al Korthed, da de mulig kan give Anledning til Diskussion her:

Foruden Spørgsmaalet om Fortolkningen af Reglernes § 6 angaaende Femaarsperioden for Optagelse i Centralmuseernes Kreds, vil det især være de ikke statsunderstøttede Museers Stilling, der maa søges forbedret. Vejen hertil gaar efter de ny Regler gennem Museumsnævnet til Ministeriet. En Række Museer vil ad denne Vej utvivlsonst kunne opnaa Statsanerkendelse. Hvornaar de ogsaa kan opnaa Statsunderstøttelse — efter § 3 vil der i de første 5 Aar kunne meddeles Dispensation fra 5 Aars Fristen —, vil først og fremmest afhænge af vort Lands Stilling i de kommende Aar.

Paa et Punkt bør der dog under alle Omstændigheder snarest belejligt sættes ind: Den ny Dispositionsbevilling maa søges forhøjet, da den sikkert vil vise sig at være ganske utilstrækkelig. Ogsaa de statsanerkendte Museer bør kunne faa Del i Disposi-

tionsbevillingen. Men mulig er Reglernes § 3. 1. Stykke til Hinder herfor; hvis saa er, bør den søges ændret.

Til Formandens Beretning knyttedes en kort Diskussion. *Høirup*, Nyborg: Afgørelsen med Statsunderstøttelsen blev en Skuffelse for mange. Nyborg har søgt om Forhøjelse for flere Aar siden. Bevillingen bør forhøjes. Vi har maattet skaffe flere Tusinde Kroner fra anden Side for at føre Omordningen igennem. *Riismøller*, Aalborg: Hvor Kommunen er største Bidragyder til Byens Museum, ønsker den ogsaa Indflydelse paa Bestyrelsens Sammensætning. Derfor er den Bestemmelse i de nye Regler uheldig, der siger, at Bestyrelsen i et selvejende Museum supplerer sig selv. *Sekretæren*: Der staar, at andre Regler kan godkendes af Ministeriet. *Borre*, Næstved: Udtalte sin store Tilfredshed med den ved den nye Museumskonsulent, Cand. Bæksted, gennemførte Omordning af de forhist. Oldsager i Næstved Museum. Fru *Overgaard*, Holstebro, spurgte, om de statsunderstøttede Museer ikke kunde faa bevilliget en Del af Diætbeløbet til Museumskonsulenterne? Ønskede klarere Afgrænsning af de enkelte Museers Virksomhedsomraader. *Formanden*: Bestyrelsen vil arbejde paa, at flere Museer bliver statsunderstøttede; men Ministeriet holder naturligtvis igen. Hvis man har Midler, kan ogsaa andre Museer end de statsunderstøttede faa Konsulenthjælp. Men Diæterne skal Museerne selv betale.

Sekretæren gav derefter følgende Oversigt over Fordelingen af Museernes Fællesbevilling for 1941—42 (Lotteripengene).

Statsunderstøttede Museer:

Køge. Konservering (Skydeskiver, Skab)	Kr. 2000
Holbæk. Møbler fra o. 1800	» 700
Maribo. Oldsager fra Engestofte	» 1500
Odense. Konservering (Altertavle, Jernsager)	» 1000
Hjørring. Forskellige Indkøb	{ » 1040
— Konservering	{ » 969.15
Thisted. Konservering (Bronzesager, Kiste)	» 1000
Nykøbing M. Fajencebord (Gammellund)	» 429
— Konservering, Møbler	» 612
Aarhus. Brabrand-Udgravning	f » 500
— Konservering (Urner)	{ » 500
Kolding. Renaissance-Stenrelieffer	» 400
Liselund. Konservering	» 2000
Gammel Estrup. Møbler	f » 600
— Gobelinrestaurering	{ » 900
Aarhus Gamle By. Sølvsager	» 778.50

Ikke statsunderstøttede Museer:

Hillerød. Konservering	Kr. 400
Roskilde. Empiremøbler, Sølv	» 1100
Nyborg. Konservering	» 600
Aars. Forskellige Indkøb) » 885
— Konservering (Bronzesager)) » 150
Hobro. Indkøb	» 440
Odder. Husdør fra Gylling	» 200

Nationalmuseet har konserveret Genstande for Maribo, Nykøbing M., Randers, Ringkøbing og Ribe for ialt 301 Kr. og fotograferet for 18 Kr.

Til Oversigten knyttede Sekretæren følgende vejledende Bemærkninger: Smaaafund, der indsendes til Nationalmuseet, bliver som Regel konserveret inden Tilbagesendelsen, og det betales af Fællesbevillingen. Aalborg har søgt om 5000 Kr. til Afbetaling paa Panelstuer, der tilhører Haandværkerforeningen. Man føler sig ikke sikker paa, at Foreningen ikke kan skrue Prisen op ved at afbryde Forhandlingerne paa et eller andet Tidspunkt, og man ønsker mere Offervilje fra Byens Side. Der har i det forløbne Aar været talrige og store Ønsker om Konserveringsarbejder. Konserveringer har beslaglagt over Halvdelen af det samlede Beløb. Dette er maaske lidt betænkeligt og bør ikke vedblive at være saaledes hvert Aar. Men i indeværende Finansaar vil det i hvert Fald blive anderledes: Dels er der Planer om Erhvervelse af en større Oldsagssamling til Fordeling mellem flere Museer, dels vil der blive foretaget et Fællesindkøb af Almuetekstiler. *Klem* haabede ikke, at det altsammen gaar til Oldsager og Tekstiler. Er det muligt at fremskaffe Vædsker til at konservere med for Tiden? *Steensberg* oplyste, at Pressesensationen om Guldborgsundbaaden, der ikke kunde konserveres, ikke har noget paa sig. En Embedsmand i det paagældende Ministerium undersøgte, om man nogensinde havde nægtet et Museum Konserveringsvædske. Det viste sig ikke at være Tilfældet, og Embedsmanden udtalte, at det næppe heller i Fremtiden vil blive nægtet. *Uldall* meddelte, at Frilandsmuseet havde søgt Fordelingsnævnet om 100 l Linolie og faaet det. *Broholm* var glad ved, at saa mange Museer har taget fat paa Konserveringen af Bronze- og Jern-Oldsager. Bad om, at Sagerne maatte blive adresseret enten til Nationalmuseets 1. Afd. eller til ham af Hensyn til Kontrollen. De vil da blive behandlet efter Tur.

Punkt 2 paa Dagsordenen var Kassererens *Regnskabsaflæg-gelse* for Aaret 1941. Aarsindtægten har været: Medlemskontingenter fra 69 Museer 690 Kr., Salg af Museumsstaten 102,60 Kr., Renter 84,20 Kr. Overførte Beholdninger fra 1940 1330,87 Kr.

Ialt Aktiver 2207,67 Kr. Passiverne er 399,91 Kr., hvilket giver en Kassa paa 1807,76 Kr., idet Balancen er 2207,67 Kr. Regnskabet, der er revideret af Hjort-Nielsen, godkendtes. *Formanden*: Bestyrelsen drøftede i Aftes, hvad den store Kassebeholdning kan bruges til. Der opstilledes fem Forslag: 1) Vi kunde faa et kyndigt Menneske til mod Betaling at skrive en lille Bog om Museums- teknik, Mærkning og Etikettering m. m. 2) Der kunde udgives et Hæfte om den Konservering, man kan udføre uden at have et større Laboratorium. Hæftet skulde afløse den Oversigt, C. A. Jensen gav i Fortid og Nutid for flere Aar siden. 3) Der kunde udsendes nogle trykte Sider med Rettelser til »Museumsstaten«. 4) Foreningen kunde lade fremstille Prøveark af en Protokol med Eksempler paa sammes Førelse. Ethvert Museum bør vide noget om de Genstande, der indføres, og denne Viden bør tilføres Protokollen. Det er ikke nok med Hjemstedet. 5) Foreningen kunde fremskaffe et Oplag af Kartotekskort, saa man kunde købe disse hos samme Papirhandler.

Klem: Forslagets 1, 2 og 4 kan maaske samles i een Bog. *Andrup* foreslog, at de forskellige Museer indsender Eksempler paa deres Ønsker angaaende Protokolindretning og Kartotekskort. De kan saa underkastes en fælles Behandling, og der kan paa næste Aarsmøde afholdes en Udstilling af Materialet. *Uldall* fandt Ideen god. Men Mødetiden er for knap til, at Deltagerne kan sætte sig ind i det, en saadan Udstilling byder paa. Der bør være et Redaktionsudvalg. Den foreslaede Bog bør indeholde Omtale af Museumsbygninger, Placering, Opstilling, Sagkartotek, topografisk Kartotek, Giverkartotek, Negativsamling etc. Afsnittet om Konservering bliver det vanskeligste Punkt. Der bør være en Redaktør, som kan indhente Oplysninger og faa Bistand af Specialister baade blandt Museumsinspektører og Konservatorer. *Sekretæren* mindede om, at disse Spørgsmaal ikke var nye Ideer i Foreningen. Men Sagregisterspørgsmaalet har taget Tiden i flere Aar. Nu er der imidlertid kommet unge og arbejdsmodige Mænd som Konsulenter, og der kan sikkert komme Gang i Sagen, som har trængt til Løsning gennem mange Aar.

Dagsordenens Punkt 3, *Eventuelt*, kom væsentlig til at dreje sig om Udviklingen af en Bytteorganisation mellem de enkelte Museer, saa Ting, der ikke hører hjemme, hvor de nu befinder sig, kan udveksles med andre. *Svend Larsen*, Odense, rejste Spørgsmaalet om Oprettelsen af en Byttecentral. Oplysning om, hvilke Bytteobjekter, der findes, kan fremskaffes gennem Konsulenterne. Afgivelsen bør naturligvis være frivillig. *Broholm* foreslog, at Konsulenterne lavede Kartoteker over Museernes Oldsagssamlin-

ger (indbefattet Nationalmuseets), saa det kunde ses, hvad der fandtes fra hvert Sogn under eet. Et Eksemplar af dette Kartotek maatte staa i Nationalmuseet. Afdøde Museumsdirektør Lund i Haderslev lavede saadan et Kartotek for Sønderjylland ved Gennemgang af Samlingerne i Kiel, Nationalmuseet og de sønderjyske Museer. *Riismøller* mente, at de tilsynsførende og Konsulenterne kunde virke som Clearingscentral, indtil et saadant Kartotek kunde blive til Virkelighed. I Aalborg Oldsamling findes meget fra det sydlige Jylland.

Under Punkt 4 paa Dagsordenen, *Bestyrelsesvalg*, meddelte *Formanden*, at hele Bestyrelsen grundet paa det udgaaede Møde i 1940 var valgt paa een Gang. For atter at faa indført partiel Bestyrelsesvalg foresloges følgende Medlemmer til Afgang i Aar: Sekretæren C. A. Jensen, Kassereren Kai Uldall, Holger Friis og Albert Thomsen. Alle de afgaaede Medlemmer af Bestyrelsen genvalgte. Ogsaa Revisorerne genvalgte. Mødet hævedes Kl. 12,15.

Efter Frokosten i Nationalmuseets Restaurant besaa man Kl. 14 en Udstilling af de arkæologiske Fund, der i Aarets Løb er indkommet til Nationalmuseet. Dr. Therkel Mathiassen gav en kort Oversigt over Fundenes Betydning. Kl. 15 holdt Museumsassistent Frk. Margrethe Hald Foredrag med Demonstration af folkelige Tekstiler, som er indkøbt til Nationalmuseet i Sommerens Løb. Derefter aflagde man under Magister C. A. Jensens Vejledning et Besøg i Museets endnu ikke offentlig tilgængelige Rum med Jordfund fra Renæssancetiden. Kl. 18 sluttede Mødet med en Fælles-spisning i Restaurant »Karnappen«.

Dansk historisk Fællesforenings Aarsmøde i København 29.—30. August 1942.

Paa Mødet, der aabnedes Lørdag den 29. August Kl. 9 i Oldskriftselskabets Sal (Nationalmuseet), var samlet ca. 60 Repræsentanter for følgende Foreninger og Institutioner: De historiske Samfund for Frederiksborg Amt, Københavns, Holbæk, Sorø og Præstø Amter, Lolland-Falster, Fyns Stift, Hjørring, Thisted, Viborg, Vejle, Ribe og Ringkøbing Amter samt Sønderjylland. Endvidere Rigsarkivet og Landsarkiverne for Sjælland og Sønderjylland, Matrikulsarkivet, Stednavneudvalget og Dansk Folkemindesamling, Samfundet for dansk Genealogi og Personalthistorie, Kolding Byraad og Københavns Stadsarkiv. Endelig de ved Museumsforeningens Aarsmøde repræsenterede Museer (se S. 241) samt Museerne i Nykøbing F., Maribo, Gummerup